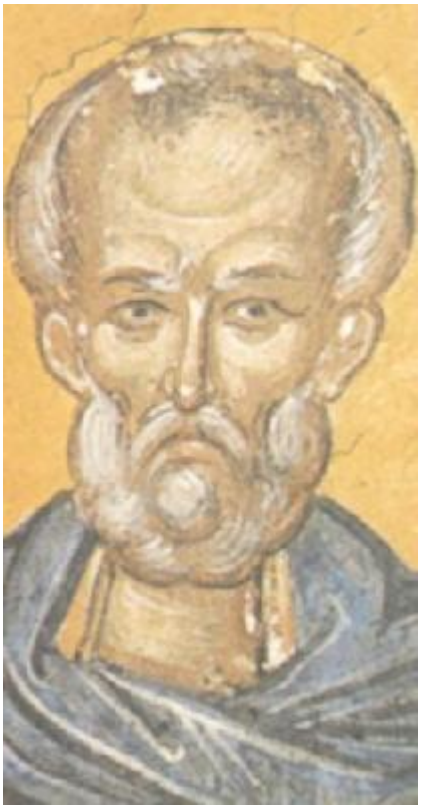
25.03.2012 г. / 17:58:37

Вяра

10.07 по еретическия, †27 юни по православния календар - Свети преподобни Сампсон Странноприемец. Свети Севир

Житие на преподобния наш отец Сампсон Странноприемец

(† ок. 530 г.)

Свети преподобни Сампсон. Фрагмент от стара гръцка стенопис

Великият Сампсон, чиято слава се носела навред, се родил в древния и славен Рим; неговите родители били богати и знатни хора от царско потекло. Като изучил цялата светска мъдрост, Сампсон се обучил и в лекарското изкуство, но не от нужда или заради корист, тъй като той бил напълно задоволен

със своето собствено богатство, а за да не пребивава в празност и за да може с Божията помощ да послужи на бедните с познанията си в лекарската мъдрост. Сампсон изцелявал със силата на своето изкуство мнозина страдащи от неизлечими болести. Неговото лекарско умение било подпомагано и от Божията благодат, даруваща множество изцеления, която му била изпратена заради неговия добродетелен живот и вярата му в Бога. Наред с външната светска мъдрост, Сампсон притежавал вещина и в разбирането на Божествените Писания, упражнявал се много в четенето на свещените книги и съгряван от вяра и надежда, се укрепявал в Христовата любов.

Когато родителите на Сампсон починали и той станал притежател на обширни имения, светият не само не престанал да върши своите милосърдни дела, лекувайки безвъздмезно бедните, но даже започнал да разменя своите временни и скоропреходни богатства за нетленни и вечни, като следвал евангелското слово; затова щедро раздавайки милостиня на бедните, според Божията заповед, той с двете си ръце унищожавал своето богатство, като се стремял да удовлетвори всяка нужда на бедните и нямащите, желаейки посредством насищането им с вещественa храна да придобие за себе си нетленни съкровища. Така постъпвал той през всички дни на своя живот, защото милосърдието му било присъщо още от рождението му, а посредством възпитанието то още повече се утвърдило в сърцето му. Пожелал да проведе своя живот скромно и просто, Сампсон освободил много от своите роби, като оставил при себе си само един - за най-необходимото. И наистина, за какво му били нужни толкова много роби, след като той сам станал истински и искрен раб Божий? И така той се отрекъл от всички свои богатства; достатъчни му били едничката му дреха и връвчицата, с която се препасвал. Като желаел да придобие за душата си духовно богатство, той

презрял света и всичко в него и подражавайки на Христа, станал странник: като оставил своите сродници и познати, той напуснал древния Рим и се заселил в една пустиня, както направил някога пророк Илия.

Но Бог, за полза на мнозина, отвел Своя верен раб в новия Рим, тоест в Константинопол; тук, като си намерил една постройка, свети Сампсон се заселил в нея, утешавал странници и бедни и всячески им служел. Освен това Сампсон не само ги лекувал с помощта на своето лекарско изкуство, но и се стараел да им угоди с храна и постеля. Той вършел това с такова усърдие, че всички считали неговата милосърдна добродетелност напълно естествена за него. Както за слънцето е присъщо да разпръсква своите лъчи, а за огъня да изгаря всичко, което се докосне до него, така усърдието и любовта на Сампсон към бедните, болните и странниците му били като че свойствени по природа. И Бог, Който не оставя без Своето благословение делата на милосърдие към ближните, извършвани заради Него, и Който приема милостинята на ближните като жертва за Самия Себе Си, придал особена сила на грижите и трудовете на Сампсон в полза на болните: всички страдащи от неизлечими болести, които той приемал в дома си, се сподобявали с чудесно изцеление. Но светецът скривал дадения му от Бога дар на чудотворство под вид на лекарско изкуство, понеже се отличавал със смирение и не желаел да получи от хората слава и почит. Но не може светилник да се скрие под крин, така както не може да се скрие град, намиращ се на връх планина; така и свети Сампсон, като просиял със светлината на добрите дела и възлязъл на върха на съвършеното богоугождение, станал известен на всички. За него чул и константинополският патриарх и като го повикал при себе си, го ръкоположил за презвитер, макар и светецът да не желаел това.

Славата за добродетелите на светеца и за неговото

необикновено изкуство достигнала и до царските палати. Това станало при следните обстоятелства.

Император Юстиниан заболял тежко от неизлечима болест. Извикали лекари, но те като прегледали царя, по своя навик започнали да спорят един с друг и дълго време само давали празна надежда на царя със своите думи, но на практика не могли да излекуват болестта му или поне да облекчат неговите страдания. Извикали прочути лекари от всички области на гръко-римската империя, но нито един от тях не могъл да излекува царя от жестоката болест. Царят се разгневил и заповядал всички да бъдат прогонени от погледа му, а той самият се обърнал към Извора на всяко изцеление и Създателя на всички твари, към Господа Бога: на Него едничкия предал живота си и от Него единия със сълзи започнал да търси помощ за себе си. И Бог не презрял прилежното и слъзно моление на царя. Като се унесъл за малко, той видял във видение множество лекари да стоят пред него облечени в светли дрехи. След това един светозарен юноша, като пристъпил към него, започнал да му посочва всеки от лекарите, пояснявайки кой какъв сан има и на колко е години; сред тях той показал на царя един, със смирено лице и с бели коси, облечен в свещенически одежди; посочвайки го, светоносният юноша казал на царя:

- Само този и никой друг не ще те изцели, царю, от твоята смъртоносна болест.

Като се пробудил от съня, царят силно се зарадвал и благодарил на Бога, Който му дарил благата надежда за оздравяване. След това, като си припомнил лика на видения от него в съня мъж, отново заповядал да доведат всички лекари. Когато застанали пред него, той дълго се взирал в тях, търсейки видения насън мъж, и като не го открил, отново изпаднал в печал и започнал да скърби. После, не преставайки

да се надява на Божията помощ, отново заповядал да потърсят лекаря, когото видял насън. При това описал чертите на лицето му и обещал щедро да награди този, който му помогне да открие лекаря. Мнозина търсили описания лекар и не го откривали. Накрая един от царските слуги, който бил другар на свети Сампсон, си спомнил, че по чертите на лицето си той изцяло приличал на описания от царя целител. Слугата казал за това на царя, а той заповядал с уважение да доведат при него светия.

Когато Сампсон влязъл, царят още щом го погледнал, познал, че това е мъжът, когото видял насън. Като се изпълнил с радост, той бързо станал от своя трон и като се приближил до светеца, прегърнал го и целунал не само устата на стареца, но също и главата, и ръцете му, като казал:

- Отче, ти наистина си този, когото Господ Бог ми показа насън и ми обеща чрез теб да ми дарува здраве.

Като казал това, той го отвел в своите покои и като седнал до него, с наслада го съзерцавал; допирал ръцете на светеца до очите си и със сълзи на очи ги целувал, като се надявал да получи от тях изцеление.

Блаженният Сампсон при вида на това голямо смирение на царя се опечалил и кротко му казал:

- Не прави това, царю, не унизявай себе си с безкрайно смирение, за да не ме въведеш в греха на гордостта: тогава върху теб ще падне вината за моето осъждане от Праведния Съдия. В какво превъзхождам другите хора аз, който съм нищ и грешен, който сам се нуждая от милостивото снизхождение на Господа за изцелението на собствените ми грехове? Само твоята преголяма вяра, насочена към Господа, и твоето топло упование в Неговото милосърдие ще склонят към милост Христа - Небесния Цар, и Той ще те изцели: понеже Той може

да стори всичко, което пожелае.

Като казал това, свети Сампсон се докоснал с ръка да болното място в тялото на царя, като се престорил, че му слага лекарство, и по този начин искал да прикрие дадения му от Бога дар на чудесно изцеляване. И едва докоснал болното място, царят изведнъж почувствал облекчение от болестта, а по-късно и напълно се изцелил.

Като се сподобил със съвършено здраве, царят силно се зарадвал не само на своето оздравяване, но и на това, че видял толкова велик и богоугоден мъж. После, като искал да се отблагодари на светеца както подобава, му предложил злато и сребро. Но Сампсон казал на царя:

- Царю, аз имах много злато, сребро и имоти, но всичко това оставих заради Христа, за да получа вечните небесни блага. Но ако искаш да ми окажеш благоволение, то заради Бога и твоето спасение можеш да направиш следното: устрой близо до моята колиба дом, в който аз бих могъл да приютявам немощните и странниците, на които съм свикнал да служа. По този начин ти и за себе си ще получиш от Бога вечно въздаяние, и моята старост ще утешиш.

Като чул думите на светеца, царят приел тази негова молба по-скоро като дар за себе си, отколкото като прошение, и заповядал да построят странноприемница и болница, както пожелал преподобният. Когато завършил строежът на зданието, царят добавил към него и различнии имоти за нуждите на приютяваните там странници и лекуваните болни.

След това, в продължение на много години, свети Сампсон се отдал на това свое служение на странници и лекуване на болни. Сред такива дела той достигнал до дълбока старост; като отслабнал телесно, той се поразболял и се приближил към смъртта. Когато душата му се разделяла от тялото,

неговото лице си останало светло и ни най-малко не скърбял пред вида на смъртта, както обикновено скърбят другите души, преизпълнени с плътска и светска печал, с множество грехове и затова боящи се от смъртта. Светецът знаел Кой го призовава, от какви трудове и в какво спокойно пристанище и какви утехи очакват там неговата блажена душа, защото всеки работник заслужава своята заплата. И тъй богоугодната душа на свети Сампсон се възнесла в небесните горни страни; а тялото му с чест било погребано в църквата на свети мъченик Мокий, от чийто род този велик Божий угодник произхождал по плът, бидейки духовен наследник на добродетелта на светия мъченик.

Като бил велик Божий угодник, светецът се прославил с чудеса не само докато бил жив, но и след като се преставил в Господа. Ние ще припомним само някои от неговите посмъртни чудеса.

Веднъж в Цариград имало пожар, който започнал от църквата света “София”. Пожарът бил толкова силен, че било невъзможно да бъде изгасен от хората. Пламъците се разпространявали бързо и повечето разкошни дворци и сгради, красящи града, изгорели. Огънят достигнал и до странноприемницата на преподобния Сампсон. Но като я обкръжил от всички страни, пламъкът въобще не я засегнал, и тя стояла сред огъня подобно на неизгарящата къпина. При това мнозина видели преподобния Сампсон, който бързо обикалял оградата на приюта и гневно отстранявал от нея пламъка на пожара, и огънят сякаш се побоял от светеца и като се подчинил на неговата воля, отстъпил от странноприемницата на друго място. После внезапно се разнесъл гръм и на небето се появил облак; незабавно след това се излял силен дъжд, който по молитвите на светеца, угасил целия пожар.

Също и след своята смърт светецът давал изцеление на всякакви болести, както и приживе.

Веднъж един знатен мъж, на име Теодорит със сан на спатарий, като слизал бързешком заради някаква своя нужда по стълбите на своя дом, стъпил накриво и повредил ставата на крака си. Кракът му неочаквано се разболял и той бил принуден да остане на легло. В продължение на три дни от силни болки той не могъл нито да вкуси храна и питие, нито да заспи, нито дори да каже каквото и да е - бил като ням. Но като запазил здрав разум при тези свои страдания, той мислено прилежно се молил на Бога и Неговия угодник, свети Сампсон, призовавайки го на помощ. След като изминали три дни, при настъпването на нощта спатарият Теодорит видял свети Сампсон да стои до неговите нозе; като се докоснал до болния му крак, светецът казал:

- Стани, понеже ти вече не ще боледуваш.

И като казал това, светецът станал невидим. А Теодорит веднага се почувствал напълно здрав и радостно започнал да благодари на Бога като казал:

- Наистина, свети Сампсон е велик Божий угодник!

После докоснал крака си и като видял, че е напълно здрав, се изправил и започнал да ходи. А на сутринта отишъл на гроба на преподобния и като му се поклонил с благодарност, разказал на всички, които били там, за дареното му изцеление.

Друг велможа от Цариград на име Лъв, докато яздел кон, ударил крака си в една каменна стена; отворила се рана и той тежко заболял, като от ден на ден болестта му ставала по-тежка. Домашните на болния го съветвали да извикат лекар, за да му направи кръвопускане. На четвъртия ден, когато при

болния трябвало да дойде лекарят, през нощта споменатият Теодорит, който получил изцеление, имал видение. Той видял трима мъже да влизат в дома на болния велможа; в лицето на един от тях той познал свети Сампсон, когото видял по време на своята болест, а за другите двама помислил, че са безсребрениците Козма и Дамян. Теодорит ги попитал:

- Къде отивате?

Те, като го погледнали с любов, отговорили:

- При знатния Лъв.

Теодорит отвърнал на това:

- Знаете ли, благодетели мои , че той страда от тежка болест, и днес при него ще отидат лекари, за да лекуват наранения му крак?

Тогава светиите казали на Теодорит:

- Нека да не става това - ние отново ще дойдем при него в петък и ще го изцелим.

Като станал от сън, Теодорит незабавно отишъл при болния и му разказал за своето видение. Лъв повярвал на неговите думи и не приел лекарите, но като възложил цялото си упование на Бога, започнал да очаква настъпването на петъка, пребивавайки в непрестанна молитва. И действително, когато настъпил денят, болният му крак изведнъж оздравял и не се нуждаел повече от никакво лечение. Като се почувствал здрав, Лъв незабавно отишъл на гроба на преподобния Сампсон и му въздал благодарение, както и на явилите се заедно с него.

Като прославял посредством множество чудеса своя угодник Сампсон, Бог го прославил и чрез изтичането на целебно миро от гроба му, от помазването с което боледуващите от различни недъзи оздравявали. Целебното действие на това миро изпитал

върху себе си и споменатият велможа Лъв. След като се изцелил от своята болест, той отново се разболял и лежал подобно на разслабен и всички членове на тялото му били неподвижни. Но когато помазали цялото тяло с миро от гроба на преподобния, той веднага оздравял. Друг път се разболели очите му, но след като ги помазал с миро, отново оздравял.

Благородният Лъв, въздавайки благодарност на светеца за многократните изцеления, с които го удостоил, поел грижата за неговата странноприемница, която по това време изпитвала недостиг и дарил от своето имущество за различните нужди.

Тук е уместно да спомена и това, че в странноприемницата тогава бил началник човек ленив и нерадив към своето служение, който се отнасял небрежно към нуждите на болните и странниците. Веднъж през нощта преподобният Сампсон му се явил насън, но като наяве, и започнал да го бие с жезъла, като гневно му казвал:

- Защо си небрежен към своята служба и не се грижиш за нуждите на странниците и болните?

Енисей заболял толкова сериозно от този бой, че изгубил гласът си и онемял; тялото му посиняло от раните, причинени от жезъла на светеца. Когато на сутринта мнозина дошли при него, Енисей не могъл да им каже нищо, а само им показвал тялото си, посиняло от боя, после, като взел хартия и тръстика, написал как бил наказан от светеца за своята леност и небрежност.

Като разбрал за случилото се, знатният Лъв отишъл при болния да го посети. Като видял, че тялото му цялото е синьо от нанесения бой, започнал със сълзи на очи да се моли на преподобния Сампсон.

- Светий угодниче Божий - се молел той, - ти знаеш моята

вяра и усърдие към тебе, изпълни сега моята молитва: ето пред теб стои Енисей, когото ти си наказал и който, като написа на хартия това, което се е случило с него, сам разбра както своя грях, така и твоето вразумление за него. Изцели го от болестта, та твоето чудо да получи още по-голяма известност за слава на Божието име.

Докато знатният Лъв се молил така, езикът на Енисей се развързал и устата му се отворила, и той подробно разказал за всичко, което се случило с него, и от този момент напълно променил живота си.

След това няколко благоговейни мъже, като се посъветвали помежду си, се обърнали към патриарха и го помолили да освети странноприемницата и църквата. Така и направили. За подслон на странници и за приемането на болни, при новопостроената църква били устроени друг дом и болница.

Като изминало известно време, управител на странноприемницата станал Евстратий, който също бил немарлив към болните и странниците и освен това бил скъперник. Веднъж в продължение на много дни той не давал на болните елей и за това бил наказан от Бога, като очите му се разболели. Един от неговите приятели на име Лъв, но не този, за когото говорихме, а друг, служител в странноприемницата, му казал:

- Отпусни достатъчно елей за болните и странниците и ще оздравееш; ако не вярваш на думите ми, ще ти дам писмено уверение.

Като казал това, написал на Евстратий следното:

- Аз, Лъв, като се уповавам на светия чудотворец Сампсон и потвърждавам несъмнената си вяра в него, предоставям себе си за поръчител на тебе, като удостоверение за това, че ако

дадеш достатъчно елей за бедните и странниците, то твоите очи ще оздравеят, понеже свети Сампсон ще изпроси за теб здраве.

Евстратий, като приел тази разписка и обещал да отпусне достатъчно елей за болните и странниците, в същия ден получил изцеление на очите си. Но тъй като той бил скъперник по нрав, след това отново спрял да дава елей. И ето, веднъж през нощта му се явил преподобни Сампсон и с гняв му казал:

- Защо ме изпитваш, като пренебрегваш вразумлението, което получи от мен?

Изплашен от това видение, Евстратий, с настъпването на утрото, извикал своя приятел Лъв и му дал много елей, просейки да се помоли за него на свети Сампсон и да изпроси от светия Божий угодник прощение на неговите грехове.

Един от царските съветници, на име Варда, знатен човек, получил голямо гнойно възпаление, от което по гърдите му се образували дълбоки и неизлечими рани. Той дълго търпял тежките страдания от своята болест. Междувременно настъпил денят, в който се чества паметта на свети мъченик Мокий: Лекарите, които били при болния, и всичките му домашни отишли в църквата на светия мъченик на всенощно бдение; болният лежал на своя одър, силно опечален, че не може да отиде в църква за празника и да се поклони на чудотворния гроб на преподобни Сампсон, намиращ се в тази църква. В това време към него пристъпил някакъв благолепен старец и му казал:

- Стани!

Болният отвърнал:

- Но как да стана? Всичките ми членове са отслабнали от

тежката болест.

Старецът отново казал:

- Стани и иди в църквата на свети мъченик Мокий, чиято памет се празнува сега; там се помоли на гроба на свети Сампсон.

Като казал това, старецът станал невидим.

Болният, като усетил изведнъж сила в своите крайници, започнал да се изправя. В същото време забелязал, че болката от раните стихнала. Когато свалил превръзките и пластирите от раните, видял, че те били напълно излекувани. Преизпълнен от радост, този знатен мъж се облякъл в празнични дрехи и отишъл в църквата. Като го видели така неочаквано изцелен, всички намиращи се в църквата се удивили и прославили Бога.

По това време имало обичай - ако някой се разболеел, той заповядвал да го отнесат в болницата на свети Сампсон и там, според своята вяра, получавал изцеление. Така, когато слугата на един презвитер заболял от водянка, той го изпратил в болницата на свети Сампсон. Като прекарал няколко дни и не получил облекчение от болестта си, слугата се завърнал. Презвитерът, като го видял, силно му се разгневил заради неверието му и отново го изпратил в болницата, като му заповядал да изпроси за себе си от мирото, което изтичало от гроба на светеца и да се помаже с него. Слугата отишъл, пренощувал в болницата на свети Сампсон и се върнал здрав. Той разказал следното за това, как оздравял:

- В тази нощ насън ми се яви свети Сампсон; като докосна с ръка корема ми, той каза: “Върви си, вече си здрав.” Аз тутакси се събудих и се почувствах здрав.

От такава болест страдала и Ирина, жената на църковния

служител. В сънно видение тя видяла свети Сампсон да идва към нея заедно със светите безсребреници Козма и Дамян. Те се докоснали до нея. След това тя оздравяла.

Тези и много други чудеса се извършвали по молитвите на преподобния Сампсон, чрез когото се прославил дивният в Своите светии Бог, на Когото и ние отдаваме чест и слава, поклонение и благодарение, сега и винаги и во веки веков. Амин.

Тропарь преподобного Сампсона

глас 8

В терпении твоем стяжал еси мзду твою, отче преподобне,/ в молитвах непрестанно терпевый,/ нищия возлюбивый и сия удовливый,/ но молися Христу Богу, Сампсоне милостиве блаженне,// спастися душам нашим.

(С твоето търпение си придобил въздаяние, преподобни отче, постоянно претърпяващ в молитва, възлюбил бедните и упокоил ги: но моли Христа Бога, Сампсоне преблажени, да се спасят душите ни.)

Кондак преподобного Сампсона

глас 8

Яко врача всеизрядна и молитвенника благоприятна,/ к раце твоей Божественней притекающе, Сампсоне богомудре преподобне,/ сошедшеся любовию, псалмы и песньми, радующеся, Христа прославляем,// таковую тебе благодать подающа исцелений.

(Като към всеизряден лекар и благоприятен молитвеник, притичащи се към твоята божествена рака, преподобни Сампсоне богомъдри, събрали се с любов, радващи се с псалми и песни, прославяме Христа, даващ ти такава

благодат на изцеление.)

Молитва преподобному Сампсону Странноприимцу

О теплый молитвенниче, благостный отче, преподобне Сампсоне! Моли Бога о мне, грешнем, и низпосли от Всеблагаго Владыки помощь ми и избавление, привременна бо есть жизнь моя и исполнена труда, скорбей и болезней. Укрепи сердце мое, да возмогу понести тяготу мою, и не попусти, да превозмогут искушения многая моя малыя силы, но споспешествуй мне заступлением твоим и посреде обстояний и бед управи путь мой в Царство Небесное, да славлю прославльшагося в тебе Господа во веки. Аминь.

В този ден се чества паметта на свети Севир (VI в.)

В областта Тудера между две планини, в долината, наречена Интероклея, имало църква на Пресветата наша Владичица Богородица и Приснодева Мария. В нея бил презвитер Севир, мъж с дивен и богоугоден живот. Един от тамошните жители, като заболял и се приближил до смъртта, спешно изпратил посланици до него, за да го помолят да дойде по-скоро при болния, за да изповяда сторените грехове и да му ги опрости преди отшествието му от този свят. В това време Севир се намирал в лозето си и работел. Като чул молбата на изпратените посланици, той им казал:

- Вие вървете, а аз ще ви настигна.

Но после, като видял, че му е останало още много грозде за бране, се забавил, за да го събере. Като свършил работата си, той тръгнал към болния. По пътя го срещнали хора, които били при него, и му казали:

- Отче, защо се забави? Вече не си прави труд, защото той

умря.

Като чул това, презвитерът затреперал от ужас и започнал горчиво да плаче, като се нарекъл убиец на умрелия. Като не преставал да плаче, той стигнал в дома, където лежало тялото на умиращия и със сълзи на очи паднал пред одъра му, ридаейки и удряйки главата си в земята; при това той на глас пред всички, които се намирали там, обвинявал себе си за смъртта на този човек. Докато той ридаел, умрелият внезапно се съживил. Като видели това, всички много се удивили от станалото чудо и се зарадвали на възкресението на умрелия и заплакали от радост. После запитали възкръсналия:

- Къде беше? И по какъв начин душата ти, като се отдели от тялото, отново се върна в него?

А този отговорил:

- Някакви етиопци, много страшни и горделиви, от чиито ноздри и уши излизаше огън, ме взеха и ме повлякоха към тъмни места, изпълнени с ужас и трепет. Но изведнъж се появи светъл юноша, който се приближи заедно с други светоносни мъже; като се обърнаха към влачещите ме, той им каза властно: върнете го, понеже за него плаче презвитерът Севир; заради сълзите на този мъж Господ отново дарява живот на тялото на този мъртвец.

Като чул този разказ, Севир станал от земята с неизказана радост и въздал благодарност на Бога. След това, като поучил възкръсналия как да принесе покаяние на Бога, той изслушал изповедта му и като му опростил греховете, го причастил с Божествените Тяло и Кръв Христови. След това възкръсналият поживял още седем дни, като непрестанно се молел на Бога, а в осмия ден с радост се преставил.

Така разбираме колко много Бог възлюбил Своя презвитер

Севир; понеже Той не пожелал да го опечали, бързо чул молитвата на светеца и изпълнил желаното от него. Но презвитерът Севир от цялата си душа възлюбил Господа и в продължение на целия си живот Му работил с усърдие. Като послужил на Господа и завършил земния си подвиг, той застанал пред престола на Божествената слава, заедно с лика на светиите, славещи Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог в Троица, на Когото и от нас да бъде слава во веки. Амин.

{{_LINK1_}}

buditeli.info © 2017